Է. ՏԱՐԻ 1847 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 2 ԱՐԵԳ 4382 — Հ. Տ. 10 ՄԱՐՏ 1890 — Ն. Տ. 22 ՄԱՐՏ 1890 — ՀԻՃՐ. 30 ՐԷՃԷՊ 1307 — ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԵՒ ԱՄԷՆ ԻՆՉ ՈՐ ԿԸ ՎԵՐԱԲԵՐԻ ԹԵՐԹԻՆ ՊԷՏՔ Է ՈՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
«ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك
غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	կանխիկ վճարմամբ	160
»	Վեցամսեայ	»	80
»	Եռամսեայ	»	40
Գաւառաց	Տարեկան	»	200
»	Վեցամսեայ	»	100
Օտար երկիրներ	տարեկան	ֆրանք	56
»	վեցամսեայ	»	28

Ծանուցումները գրուած են Խմբագրութեան մէջ։ Ծանուցման գինը կը վճարուի կանխաւ։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10 ՄԱՐՏ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԻԶՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ
ՄԱՐԵՇԱԼ, ԴՈՒՔՍ ԼԱՈՒԷՆՊՈՒՐԿԻ

ԶՕՐԱՎԱՐ ԳԱՓՐԻՎԻ
ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ

Լրագրոյս երեկի թուով հրատարակեալ վերջին հեռագրերն անշուշտ զարմացմամբ տեսան ընթերցողք։ Պիզմարք իշխանի հրաժարականին վրայ յետին տարակոյսք փարատած են այլ եւս։ Վիլհէլմ Բ. ընդունեց Պիզմարքի հրաժարականն, որ բազմիցս մատուցուած և մերժուած լինելով, կը կարծուէր թէ այս անգամ եւս չպիտի ընդունուէր։ Կայսեր քաղաքային և զինուորական դիւանապետաց հինգշաբթի երեկոյ Պիզմարք իշխանին հաղորդեցին պաշտօնագիրն, որով Կայսրը կ'ընդունի նորա հրաժարականն, և այս առթիւ Լաուէնպուրկի Դքսութիւնը կը շնորհէ նախկին Երկաթեայ Նախարարապետին՝ Մարեշալի զինուորական տիտղոսով։

Լաուէնպուրկի Դքսութիւնը սոսկ պատուանուն մը չէ։ Լաուէնպուրկ հիւսիսային Գերմանիոյ ինքնուրոյն Պետութեանց մին է, իբր 60,000 բնակչօք, Բրուսիոյ թագաւորութեան հետ միացեալ։ Ֆրիտրիխսրուհ, (Պիզմարք իշխանի հանրածանօթ ագարակն և դղեակը,) Լաուէնպուրկի մէջ է։ Վիլհէլմ Ա., փափաքելով բացառիկ շնորհ մ'ընել Պիզմարք իշխանին, չեց վերահաստատել այս Դքսութիւն և իւր հաւատարիմ Նախարարապետին և նորա գերդաստանին շնորհել։ Բայց Պիզմարք յայնժամ արկեց թէ իւր քաղաքականութեան կէտ նպատակին եղած էր Գերմանիոյ ուրոյն իշխանութիւններն ի մի ձուլել յօգուտ ազգային միութեան և գերմանկայսրութեան, և չուզեր պատճառ լինել ուրոյն իշխանութեան մը վերահաստատման։ Այս առարկութեան վրայ, Վիլհէլմ Ա. հրաժարեցաւ իւր խորհրդէն։ Բայց աշխարհահռչակ Նախարարապետն իւր ամէն պաշտօններէն արձակած պահուն Վիլհէլմ Բ. Կայսր պէտք զգացած է բացառիկ պատիւ մ'ընել անոր, և Լաուէնպուրկի Դքսութիւնը վերահաստատած է ի շահ եւ ի պատիւ Պիզմարքեան գերդաստանին։ Այս Դքսութիւն ժառանգական է, և Պիզմարք իշխանի մահէն ետքն իւր որդին կը յաջորդէ Դքսութեան։ Վերջապէս, այս Դքսութիւն Բարձրապատուութեան (Altesse) տիտղոս կուտայ, բայց Պիզմարք արդէն կը վայելէր այս աւագ պատուանունն եւս։

Վիլհէլմ Բ. նաեւ Մարեշալի աստիճան և տիտղոս տուաւ հրաժարեալ Նախարարապետին, որ հեծելազօրաց զօրապետի աստիճան ունէր։ Պիզմարք ժամանակաւ բանակի մէջ ծառայած է, բայց պետական պաշտօններու մէջ մնացած լինելով, իւր զինուորական աստիճանք իբրեւ մանաւոր պատիւ մը տրուած են իրեն, և այժմ զինուորականութեան բարձրագոյն աստիճանն եւս իբրեւ բացառիկ պատիւ կը տրուի իրեն։

Բայց Պիզմարք իշխանէն աւելի, որ կ'երթայ առանձնանալ ի Ֆրիտրիխսրուհ, կամ իւր դուքէն աւելի, որ նմանապէս կը հրաժարի, բայց կ'ըսուի թէ Կ. Պոլսոյ դեսպան պիտի անուանի, հանրային ուշադրութիւնը պիտի կեդրոնանայ Գերմանիոյ նոր Նախարարապետին վրայ, Գափրիվի զօրավարին վրայ։

Նախարարապետութեան համար քանի մը ականաւոր ընտրելիներ կային. ինչպէս Հոհէնլոհէ իշխան, Փարիզի գերմանական նախկին դեսպան, այժմ փոխարքայ Ալզաս-Լոռէնի, Պիզմարք իշխանի աշակերտաց յաջողագոյնն, և Գերմանիոյ ճարտարագոյն դիւանագէտաց մին. կամ կոմս Վալտերզէ, Սպայակոյտի Նախագահ իբրեւ Մոլթքէ կոմսին յաջորդ, մտերիմ արդի Կայսեր, կամ Պ. Փութքամըր, կամ Պ. Պէօթիխէր, որք Պիզմարք իշխանի ձեռաց ներքեւ ընդ երկար փարժուած էին ներքին և արտաքին գործոց տնօրինութեան. կամ մանաւանդ Պիզմարք իշխանի որդին, կոմս Հէրպերթ, որ իւր հօր եթէ ոչ հանճարը, գէթ ձեռներն ունի ամբողջովին։

Երիտասարդ Կայսրը բոլոր այս ընտրելիները մի կողմ թողլով, կ'անուանէ Գափրիվի զօրավար, որ իւր կենաց մէջ երկրորդ անգամ լինելով, կը կոչուի այնպիսի պաշտօնի մը որուն համար պատրաստուած չէր կանխաւ։ Հետեւակաց երկրորդ կարգի զօրապետ, Գափրիվի, իբրեւ վարչական ձիրքերով օժտեալ մարդ, ծովային գործոց Նախարար կարգուելու բախտն ունեցաւ։ Ներկայ ժամանակ այս պաշտօնին մէջ մնաց, և վերջերս ծովային պաշտօնէութեան ինչ ինչ ստորադաս վարչութեանց մէջ պատահած դէպքերու վրայ փոփոխութիւններ ի գործ դրուելով, Զօր. Գափրիվի եւս հրաժարեցաւ։

Աւելի մեծ բախտ մ'ունենայ այժմ, Պիզմարք իշխանի յաջորդութեան աւագ պատուոյն կոչուելով։ Զօր. Գափրիվի քաղաքական ասպարէզի մէջ մանաւոր ձիրքեր ցոյց չէր տուած, թէեւ քաղուստին ռազմագէտի համբաւ կը վայելէ, և բոլորովին նոր մարդ մը կոչելով այս ծանր և փափուկ պաշտօնին, կ'երեւի թէ Վիլհէլմ կայսր իւր անձնական գաղափարաց ճշգիւ համակերպելու պատրաստ պաշտօնեայ մը գտնել ուզած է։

Այս առթիւ կառավարական լրագիրք հաւաստիք կը շռայլեն թէ կայսրութեան արտաքին աշխարհավարութեան մէջ ո՛ և է փոփոխութիւն չպիտի մուծուի։ Դժուար չէ սոր հաւատալ. Պիզմարք, ինչ որ ալ ըսեն իւր թշնամիք, անհամեմատ զօրաւոր վիճակի և բարձր դրից մէջ կը թողու Գերմանիոյ արտաքին աշխարհավարութիւնն։ Ո՛րչափ եւս իւր բանակաց ճարտարութեան ու քաջութեան պարտական միայ Գերմանիա, Պիզմարք մեծագոյն բաժին մ'ունի Գերմանիոյ ազգային միութեան և կայսրութեան հաստատման գործոյն մէջ։ Ֆրանսայի վրայ տարուած քաղաքական և զինուորական յաղթանակաւ այս մեծ գործն հաստատելէ յետոյ, Պիզմարք ուզեց թէ ծուռ բայց վերջապէս ճարտար միջոցներով յաջողեցաւ ապահովել այդ գործ, որ, Երրեակ Նիզակակցութեան վրայ կրթնած, առայժմ ո՛չ մէկ կողմէ երկիւղ ունի։ Այսպիսի յաջող քաղաքականութեան մը անշուշտ հետեւող պիտի լինին իւր յաջորդք։

Պիզմարք իշխանի հրաժարականն ո՛չ թէ արտաքին այլ ներքին աշխարհավարութեան խնդիրներէն ծագում առած է, և փոփոխութիւնն ալ ի հարկէ ներքին խնդրոց վրայ պիտի երեւի։ Այս կողմէ եռանդալից կայսրն, իւր նոր խորհրդականներով, յանդուգն փորձեր ընելու երեւոյթ ունի, որք թէպէտ ուղղակի չդպչին արտաքին քաղաքականութեան, բայց մեծապէս ուշադրութիւն պիտի գրաւեն օտար երկրաց մէջ եւս։

ԴԻՊՈՒԵՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Ծանուցինք թէ Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութիւնը դատ բացած է Պ. Լիւսիէն Տէքավի դէմ, նախկին զինուոր, 29 ամեայ, որ Les Sous Offs անուն գրքովն Ֆրանսայի ենթասպայից յոռի բարքերը քննադատած էր վէպի ձեւին ներքեւ։ Այս ենթասպայք, Պ. Տէքավի խօսքով, կը կեղեքեն զօրքերը, զորս ուսուցիչ, հագուստի և դէնի կողմէ կատարեալ խեղճութեան մէջ կը թողուն, և բարոյականի դպչող ուրիշ շատ բաներ ալ կ'ընեն, մանաւանդ հոմանուհիներու ստակով կ'ապրին, և այս ենթասպայից օրինակին հետեւելով, հին զինուորներն ալ նորեկ պահեստի զինուորները կը կեղեքեն և կ'ապականեն ֆիզիքապէս թէ բարոյապէս։ Պ. Տէքավ ինք օրինակելի զինուոր մ'եղած է, բստ վկայութեան իւր զինուորական մեծերուն, և իւր պատմած բաներուն ականատես եղեր է։

Ընդհանուր դատախազը բողոքից այս հրատարակութեան դէմ, ֆրանսական բանակին դէմ վատահամբաւ ընել նկատելով զայն, և յիշեցուց թէ Պերլինի լրագիրք մեծաւ գոհութեամբ խօսած են ֆրանսական բանակին կարծեցեալ խայտառակութիւններն երեւան հանող այս գրքին վրայ։ Ընդհանուր դատախազը պնդեց թէ Պ. Տէքավ, որ 15,000 Ֆր.ի դուռ չահ մ'ըրած է հրատարակութենէն, դրամական շահու ականկալութեամբ գրած էր այս վիրաւորիչ գիրք ֆրանսական բանակին դէմ։

Պ. Տէքավի փաստաբանը, կարգ մը դէպքեր յիշելով, հաստատեց թէ դանգատեալ արարք երեւակայական չեն. թէ այն կարգի շատ մը զեղծմունք մօտ ժամանակներս իսկ պաշտօնական քննութեանց և պատժական տնօրինութեանց առարկայ եղած են, և Պ. Տէքավ, չատ մը ենթասպայից յոռի վարմունքն ի յոյս՝ ածելով, ճշդ մարթ ծառայութիւն մը մատուցած է բանակին և համօրէն ազգին։ Այսօր բովանդակ ազգը զինուոր է. ամեն հայր դաւակ մ'ունի բանակին մէջ, և երդուեալք, իբրեւ բարի հայրեր, անշուշտ նախանձախնդիր պէտք է լինին բանակին մէջ տիրող զեղծմանց հրապարակման, որպէս զի հարկաւոր բարենորոգմունք անյապաղ ի գործ դրուին։ Ֆրանսացիք կը յօժարին զինուորական ծառայութեան, բայց կը պահանջեն որ իբրեւ քաղաքացի ընդունուին, ո՛չ թէ իբրեւ ստրուկներ։ Փաստաբանն ինք հաւաքած է պաշտօնապէս ստուգուած կարգ մը զեղծումներ, որոց ցուցակը կը յանձնէ երդուելոց, որպէս զի առանձին կարդան և ուսումնասիրեն։ Ֆրանսական դեղեցիկ բանակն իւր վէրքերն ունի, ամեն մարդկային կազմակերպութեան նման։ Մինչ հայրենասիրութիւնն է սքօղել զանոնք։ Այս կեղծ հայրենասիրութիւնը Ֆրանսա դառնապէս տուժեց 1870ին, երբ ֆրանսական բանակը Պերլին երթալու համար ճամբայ ելաւ և ի Սէտան կանգ առաւ։ Պ. Տէքավ ճշմարիտ ենթասպաները (Les Sous Officiers) չէ քննադատած, այլ յոռի ենթասպաները, Les Sous-Offs հեգնական անուան ներքեւ։ Զօրանոց բանտ ըլլալ չէ. Զօրանոցն այժմ ուրեք ուրեք ապականութեան վայր մ'է լեռ։ Պէտք է պատուոյ, պարկեշտութեան և ուղղութեան կեդրոն մ'ընել զայն։ Հայրենիքը լաւ հագուած դաղաններ չուզեր, այլ պարկեշտ, բարեկիրթ և քաջարի քաղաքացիներ։ Ենթասպայն մեր զօրականաց դաստիարակը պէտք է լինի, ո՛չ թէ հարստահարիչն։ Ո՛րչափ հայրեր, ո՛րչափ մայրեր լալով տեսած են իրենց անդրանիկ զաւկին զօրանոցի մէջ ֆիզիքական ու բարոյական վատթարացումը։ Պէտք է ո՛չ թէ պատժել այլ քաջալերել զՊ. Տէքավ, որ չուզեր այն անդրանիկ զաւակաց կրտսեր եղբարքն եւս նոյն ապականութեան մատնուած տեսնել։ Պ. Տէքավ ո՛չ թէ բանակն հայհոյած է, այլ զօրանոցի դարձուածներ։

Դուրով Պ. Տէքավի նիւթական չահուն, իւր գրքէն 1,750 Ֆր. միայն չահած էր — երեք տարւոյ աշխատութենէ մը ետքն, — երբ ընդհանուր դատախազը դատ բացաւ։ Ցայնժամ հասարակութիւնն հետաքրքրեցաւ, գիրք չատ ծախուեցաւ և չահն ալ բազմապատկեցաւ։ Պատերազմական և դատական պաշտօնարանք իրենք են ուրեմն Պ. Տէքավի գրքին չատ ծախուելուն պատճառը։

Գերման լրագրաց կարծիքը չի կրնար կշիռ ունենալ այսպիսի խնդրոյ մը մէջ։ Ֆրանսա իւր ներքին գործոց վրայ իւր ինքնուրոյն գաղափարը կազմելու չափ զօրաւոր է այժմ, և Ֆրանսացի դատաւորք իրենց վճիռները Պերլինէ առնալու պէտք չունին։

Երդուեալք, քանի մը վայրկենի խորհրդակցութենէ ետքն, ամբաստան արձակեցին հրատարակիչն և հեղինակն, որք չերմագին խնդակցութեանց արժանացան ունկնդրաց կողմէ։

ԽԱՂՈՂ ԹԷ ԶԱՄԻՉ

Ֆրանսացի այգեպանք իրենց խաղողը կը պաշտպանեն։

Ֆրանսացի վաճառականք և գինեպանք իրենց չամիչը կը պաշտպանեն։

Եւ յայտնի է թէ այս խաղողի եւ չամիչի կռիւներուն վրայէն սահեցաւ ինկաւ Պ. Թիռառ։

Այս չամչային խնդրոյն վրայ Պ. մը Պոլիէն հետեւեալ տողերը կը հեռագրէ առ Թէմփ.

«Քանի տարիէ ի վեր Թուրքիայէն, ինչպէս նաեւ Ցունաստանէն, չամիչ կը բերուի Ֆրանսա, գինի չինելու համար։ Խնդրոյ նիւթն է չամիչի ստորին տեսակն, ո՛չ թէ լաւագոյն տեսակ չամիչն, և այն ստորին տեսակին վրայ, ֆրանսական մաքսն 1883էն էր 70 սանթիմ 100 քիլօկրամին։ Հիմակ վեց ֆրանք է մաքսն։

«Այգեպանից թախանձանաց զիջանելով, ֆրանսական կառավարութիւնը չարունակեց չամիչի վրայ մաքսը բարձրացնել, և երբ ի վերջոյ Թուրքիա բողոքեց, Պ. Թիռառ պատասխանեց. «Դուք ինչո՞ւ հոգ կ'ընէք, մաքսը մեզ Ֆրանսացիքս՝ չե՞նք վճարեր միթէ»։ Արդ, իրողութիւնն այն է թէ չամիչի վրայ աւելի ծանր և արգելիչ մաքսեր դնելով, երբ թէ ի պաշտպանութիւն Ֆրանսացի այգեպանից, իրօք Ֆրանսացւոց ստուար մեծամասնութիւնը կը վնասուի, այսինքն՝ գինի խմող մեծամասնութիւնն, յօգուտ այն փոքրամասնութեան որ այգեպանութեամբ կը պարապի։

«Զամիչը ինչո՞ւ կը դնուի։ — Որովհետեւ թարմ խաղողի պակասութիւն կայ։ Եթէ բաւական խաղող գտնուէր ի Ֆրանսա, չամիչ դնելու փափաք եւ պէտք չէին ունենար Ֆրանսացիք։ 1883էն ի վեր, այսինքն որթալուծի պատճառաւ աւերումներէն ի վեր, չամիչի ներածումի այժմեան համեմատութիւնները դտած է։ Եթէ չամիչի ներածումն արգիլելով խաղողի արտադրութիւնը կարենար աւելնալ, չամիչի մաքսը բազմապատկել հասկնալի էր։ Բայց այդ ենթադրութիւն անտեղի է։ Զամիչի մուտքն արգիլելով, բնական գինւոյ արտադրութիւնը կը նուազի և գինը մեծապէս կը բարձրանայ։

«Հետեւանքն այն կ'ըլլայ որ աղքատ սպառողն — այսինքն գինի խմող Ֆրանսացւոց ստուար մեծամասնութիւնն, — որոյ չահերն ամենէն աւելի կ'արժէ ի նկատ առնուլ, չկրնալով բնական գինի գործածել, և չամիչէ պատրաստուած գինին եւս չափազանց սուղցած տեսնելով, ամեն տեսակ վնասակար նիւթերէ չինուած գինի մը դնել կը հարկադրի, մինչ չամիչէ պատրաստուած գինին բնական գինւոյ չափ անվնաս է։ Այդ սրուեստակեալ վնասակար գինւոյն համար աւելի բարձր գին մը վճարել կը պարտաւորին քան ինչ որ այժմ կը վճարեն չամիչի գինւոյն համար։ Այնպէս որ, այգեպանները պաշտպանելու պատրուակին ներքեւ, իրօք պաշտպանութիւն կ'ընծայուի վատառողջ և թունալից ըմպելիներ պատրաստող գործարանատիրաց։ Ա՛յս է աւասիկ հետեւանքն չամիչի պայքարին, որուն ձեռնարկած են պաշտպան-դրութեան մոլեռանդ կուսակիցք։»

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՔ Ի ՊԵՐԼԻՆ

Գործաւորական Դեսպանախորհրդոյ Ֆրանսացի պատուիրակք անցեալ կիրակի պտոյտներ ըրին ի Պերլին և ի Փոցտամ։ Ամենուրեք բազմութիւն կը հաւաքուէր զիրենք դիտելու համար։ Ժողովուրդը մեծարանօք ընդունեց Ֆրանսացիները։ Մանաւանդ Պ. Ժիւլ Սիմոն Դեսպանախորհրդոյ Նախագահ Պ. Ֆոն Պէրլէփշի և Հէրպերթ Պիզմարք կոմսին կողմէ քաղաքավարական մեծարանաց առարկայ եղաւ, և համակրանք տեսաւ գերման ժողովրդեան կողմէ։

ԳՈՐԾԱՒՈՐԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆ Ց'ԱՒՍՏՐԻԱ

Վիեննայի գործաւորական կամ ընկերվարական կուսակցութեան պարագլուխք սովոր են ամեն տարի Փեբրվարի հասարակորդին տարեդարձին առթիւ պարահանդէս մը տալ։ Անցեալ տարի կառավարութիւնը վերջին ժամուն արգիլած էր այս հանդէս։ Բայց այս տարի թոյլտուութիւն ըրաւ, հաւանօրէն ազդուելով գործաւորական կացութեան նորաստեղ վիճակէն ի Գերմանիա։ Վեցէն մինչեւ ութ հազար գործաւորք և գործաւորուհիք ներկայ էին պարահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ Շվէնտէրի պանդոկին մէջ, ո՛ և է անկարգութիւն չպատահեցաւ։ Ջերմապէս ծափահարեց բազմութիւնն, երբ նուագարանք «Գործաւորաց Մարսէյէզը» հնչեցուցին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՕՆ ԻՌԼԱՆՏԱՅԻՈՑ

Անցեալ չորեքշաբթի, ի Լոնտոն բընակեալ Իռլանտացիք մեծամեծ պատրաստութիւններ կատարեցին՝ այս երկուշաբթի սովորականէն աւելի հանդիսաւորութեամբ կատարելու համար Ս. Պատրիկի տօնն, որ Իռլանտայի ազգային պաշտպան սուրբն է։ Մեծ հացկերոյթ մը տեղի պիտի ունենար Պ. Օ'Քոննօրի եւ Պ. Ուիլեըմ Օ'Պրիէնի նախագահութեան ներքեւ, երկու Իռլանտացի երեսփոխաններ, որք ազգային դատին համար քանիցս բանտարկեցան։ Անգլիա, Սկովտիա և Կալլէսի դաւառը ներկայացուցիչներ ղրկած են հանդէսին, որք են՝ Պ. Շօ-Լըֆէվր, Պ. Հէրպերթ Կլատսթոն, և այլք ականաւոր անդամք ազատական կուսակցութեան։ Աւստրալիոյ, Քանատայի, Միացեալ Նահանգաց, Հնդկաստանի և եւրոպեան զանազան երկրաց Իռլանտացի գաղթականութիւնք եւս ներկայացուցիչ պիտի ունենան ազգային հանդէսին մէջ, որ

—)(102)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ՉՈՐՐՈՐԴ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գ.

ԼԱ ՀԻՕՑՆԻ ԹԱՔՍՏՈՑԸ

Երկու օրեր կ'անցնին, հանդարտութեան երկու օրեր։ Վստահութիւն կը տիրէ վերստին։ Լա Հիօյն սկսած է առաջուան պէս մտերմաբար խօսիլ խնդալ Մարքիզին հետ։ Այդ մարդն այնքա՛ն պարզամիտ, այնքա՛ն անխոյթ երեւոյթ մը ունի, և այնքան քիչ կը բաժնուի Միռ-ա-Մօռէն։

Այն ատեն, այդ կողմէն սիրտն հանդարտ ըլլալով, Լա Հիօյն կ'սկսի մտածել հազար ֆրանքնոց պանքատոմսերուն վրայ զորս հրջակդեստին մէկ կտորին մէջ փաթթելով պահած էր ծառաստանի մը աւազուտ հողին մէջ, Ֆէյնի Տան մօտ, Վիրժինի Լաթուշի սպաննուած օրը։

—Ձմեռ մը անցաւ վրայէն, կ'ըսէր ջաղացպանուհին։ Բաւական է որ հոն գըտնուին դեռ, ու փտտած չըլլան։

Շատոնց կը մտածէր արդէն այդ փոքրիկ հարստութեան վրայ։ Կը յիշէր թէ այնտեղ ութ կամ ինը տոմսեր կային, հազարական ֆրանքնոց. իրեն համար մե՜ծ գումար մը։ Բայց որքան ատեն որ միտքերն ոճրագործութեամբ զբաղած էին, չէր ուզած փորձ մը ընել իր ծածկեալ գանձը հանելու համար։

Կը վախնար որ վրան չի հսկէին։ Եւ եթէ վրայ հասնէին, ի՞նչ բացատրութիւն պիտի տար։

Հիմակ, բոլորովին ապահովուած, գիշեր ցերեկ այդ դրամին վրայ կը մտածէր։

Հազարումէկ երազներ կ'ունենար։

Գիտէր թէ սուտ մը հնարելու էր այդ դրամը Հիօյնին ընդունել տալու և մանաւանդ կասկած չհրաւիրելու համար։

Բայց փոյթը չէր ըներ։ Երբ յարմար վայրկեանն հասնէր, սուտ մը հնարելը դժուար չպիտի ըլլար։

Շատ լաւ կը յիշէր այն տեղն ուր պանքատոմսերը թաղած էր Ֆէյնի Տունէն ելած պահուն, անտառին մէջ, կաղնիի մը ստորոտը։

Քանի մը օրեր շարունակաբար գնաց չրջակայքը թափառիլ։ Սակայն կը չատանար ճամբէն անցնելով, դիտելով այն կաղնին որուն ոստախիտ բարձր ճիւղերը կը հովանաւորէին իր գանձը։ Կը վախնար մինչ որ այնտեղը մէկը դէմը կ'ելլէր, վասն զի Ֆէյնի Տունը ծախուած կամ վարձուած ըլլալով տակաւին, դոց կը մնար ու Լա Հիօյն գործ չունէր այնտեղ։ Իր երթեւեկութիւններն արդարացնելու համար, պատրուակներ կը հնարէր որպէս զի կարենար դղեակին մօտակայ ագարակը երթալ։ Այս կերպով, պարտաւորուած էր անտառներէն անցնիլ։

Բայց, իր հարստութիւնը վայելելու համար ունեցած տենչին հակառակ, չէր համարձակէր գործի սկսելու։

Երբ ի հեռուստ կը նշմարէր մթաստուեր կաղնիին բարձրաբերձ դալարիքը որք կը տարածուէին մացառներուն վրայ, սիրտը կ'սկսէր բաբախել։

Երբ կը մօտենար, մանր, չատ մանր քայլերով կ'սկսէր ընթանալ, կանգ կ'առնուր ծռելու եւ վերցունելու համար ո՛ր եւ է բան մը զոր դիտմամբ գետին ձգած էր, կամ կօշիկին կապերը կապելու համար, եւ այնքան սաստիկ էր իր յուզումն որ քրտինքի կաթիլներ կը հոսէին ճակտէն։

Օր մը սակայն, սիրտ առնլու համար, Շանդիրըլէ մեկնելէ առաջ, գաւաթ մը լեցուն օղի խմեց։

Այնքան սաստիկ էին իր դրդումն ու մտահոգութիւնը որ ոգելից ըմպելին չգինովցուց զինքը։

Կաղնիին առջեւ կանգ առաւ, եւ այս անգամ անտառ մտաւ։

Նոյն իսկ այն հողին վրայ կը կոխէր ուր թաղած էր իր պանքատոմսերը։

Այն տեղն էր, լաւ գիտէր, ցարասիին քով։

Անտարակոյս ո՛չ մէկուն միքէն կ'անցնէր թէ հարստութիւն մը կար այնտեղ։

Արդէն իսկ գետին խոնարհած, ծնրադրած էր, եւ իր ակրուտ ու աշխատութենէ ծիրեկալ մատներն հողը փորելու վրայ էին, երբ յանկարծ, չատ մօտէն, քարուտ ծառուղւոյն մէջ, ոտնաձայն մը լսեց։

Անշարժ մնաց, առանց շունչ առնլու։

Ժան-Ժան իր առջեւէն անցաւ, ծխափողը քաշելով, հրացանը ուսը. պտոյտէ մը կը դառնար։ Զինքը նշմարելու երեւոյթ չունեցաւ։

Լա Հիօյն այնքա՛ն յուզուեցաւ որ, անտառապահն հեռանալուն պէս, սկսաւ վազել, առանց իր գանձին վրայ մտածելու, երկար չրջան մը ընելով Ֆէյնի տունը մտնելու համար։

—Զպիտի համարձակիմ բնաւ, կ'ըսէր ինքնին, չպիտի համարձակիմ։

Մարքիզօ մի քանի օրէ հետէ ուշադրութեան առած էր Լա Հիօյնի խռովեալ կերպարանն ու յաճախակի բացակայութիւնները։ Դիտողութիւն չէր ըրած, բայց լսած էր որ ջաղացպանը կ'ըսէր իր կնոջ.

—Ժամանակէ մը ի վեր ի՞նչ ընելու կ'երթաս Ֆէյնի Տան կողմը։

—Կ'երթամ որովհետեւ պէտք ունիմ, պատասխանած էր Լա Հիօյն։

Ուրիշ բան մը չէր ըսած ծպտեալ ստրկանը։

Մարքիզոյի միքէն չէր անցներ թէ ինչ փնտռելու կ'երթար ջաղացպանին կինը, սակայն իր ստրկանի բնազդումը կ'ըսէր իրեն թէ Լա Հիօյնին ու մինունոյն վրայ հսկելով վերջապէս հետք մը պիտի գտնէր։ Ուստի խոհեմութիւնը ձեռքէ չէր թողուր բնաւ։

Միտքէն անցուց Լա Հիօյնի հետեւիլ, երբ սա դէպի Ֆէյնի Տունը կ'երթար։ Մինչեւ իսկ երկու անգամ ըրաւ այս բանն, ու գեղջկուհին բան մը չնշմարեց։ Սակայն Մարքիզօ նախամեծար սեպեց կանխաւ իմացնել Ժան-Ժանին, գործը պատմել անոր, և իրեն գործակից ընել անտառապահը, պաշտօն տալով անոր՝ Լա Հիօյնը աչքէն չհեռացնել, ամեն անգամ որ հանդիպէր նմա, Ֆէյնի Տան չրջակայքը թափառած պահուն։

Ուստի գնաց Ժան-Ժանը գտնել։

Առաջին խօսքին անտառապահն ընդմիջեց զինքը.

—Նիտակը, ժամանակէ մը ի վեր ես ալ տարօրինակ ընթացք մը կը նշմարեմ այդ կնկան վրայ։ Երէկ ճամբուն եզրը, ծառաստանին մէջ տեսայ զինքը, անկից անցած պահուս։ Հոն մնելը տեսած էի։ Զինքը չտեսնել ձեւացուցի։ Ցեռոյ չսեցի որ անտառին մէջ կը վազէր։ Իրմէ առաջ անցայ։ Լաւ սրունքներ ունիմ։

—Փորձը տուած ես ինձ, ըսաւ Մարքիզօ։

—Եւ տեսայ որ ագարակին ծայրէն դուրս ելաւ։ Հո՛ն կողմնակի ճամբայներ բռնեց ու Շանդիրըլէ դարձաւ։

—Ի՞նչ կը նշանակէ այս։

—Կարծես բան մը կը փնտռէ։

—Ի՞նչ բան։

—Թերեւս յաջողիմ իմանալ։

—Ուրեմն, խոհեմութիւն։

—Անհոգ եղի՛ր։

Այդ օրէն սկսեալ, Ժան-Ժան եւ Մարքիզօ՝ խուզարկուներն իր կողմէ՝ հսկեցին Լա Հիօյնի ու Միռ-ա-Մօռի վրայ։

Ջաղացպանը, խղճին վրայ բեռ մը չունենալով, բնաւ չէր կասկածեր այս լրտեսութեան վրայ։

Իսկ կինը, չատ զգոյշ ըլլալով, չէր նշմարեր զայն։

Շատ չանցած Ժան-Ժան նշմարեց որ Լա Հիօյն նախապատուութիւն կ'ընծայէր մեծ կաղնիին որուն վրայ կը յառէին իր աչքեր, երբ այն ճամբէն կ'անցնէր։

Եւ այժմ, անտառապահն իր ամբողջ օրերն ու գիշերները կ'անցունէր կաղնիին չուրջը, մացառներուն մէջ պահուըտած։

Իրիկուն մը, ուշ ժամանակ, անտառին հեռաւոր մէկ կողմէն լսեց Միռ-ա-Մօռի զօրաւոր ձայնն որ կ'երգէր։

—Նորէն գործի ելեր է, մրմռաց անտառապահը։ Զարմանալին հոն է որ թշուառականն հոգը չըներ չրջակայից բոլոր անտառապահներուն իմացնելու իր այցելութիւնը։ Անոնց քթին կը խնդայ կարծես։

Աւելի ուշադրութեամբ ականջ դրաւ, ճշդելու համար թէ ձայնն ո՛ր կողմէն կուգար։

—Մեծ յանդգնութիւն կ'ըլլայ։ Նախ եւ առաջ երթամ տեսնել թէ Ֆէյնի Տան կո՞ղմը կ'երթայ։ Ժամանակը ուշ է։ Լա Հիօյն այս ատեն չկրնար ջաղացքէն հեռանալ։

Եւ մեծաքայլ սկսաւ յառաջանալ Շանդըրըլէի ուղղութեամբ։ Միռ-ա-Մօռ մի քանի վայրկեան չ'երգեց, այնպէս որ Ժան-Ժան ի զուր ականջ կը կախէր, անտառապահը չէր կրնար գիտնալ թէ ո՛ր կողմ էր գաղտորսը։ Ուստի ետ դարձաւ, սակայն հեռացած էր իր թողած տեղէն ուստից Լա Հիօյնի գալուն կ'սպասէր։

(Շարունակելի)

Իտալիոյ ամէն կողմն արտասովոր շքով կը տօնուի ամէն տարի։

ԻՏԱԼԻԱՅԻ ԲԱՆՏԱՐԿՆԵԱԼՔ

Մեծ ժողով մը տեղի ունեցաւ անցեալ շաբաթ օր ի Լիվերբուլ, ընդ նախագահութեամբ քաղաքապետին, բողոքելու համար այն յոռի վարմանց դէմ որոց կ'ենթարկին Իտալիայի բանտարկեալք անգլիական բանտերուն մէջ։ Որոշում մը քուէարկեցաւ, որով կը պահանջուի քննիչ յանձնաժողովոյ մը կազմութիւնն, որ այս խնդիրը քննէ, երդմամբ վկայութիւններ հաւաքելով բանտարկեալներէն և բանտային պաշտօնեայներէն։

Երբ Անգլիացիք Սիպերիոյ աքսորելոց վիճակէն կ'արգահատին, Իռլանտացիք անիրաւ չեն պահանջելով որ իռլանտացի քաղաքական բանտարկելոց վիճակն ևս ի նկատ առնուի։

ՆՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

Փարիզի երևելի բժիշկ մը կը յայտարարէ թէ Նաւոն մէկ ձևն է Pellagre կոչուած մորթային հիւանդութեան, որ մերթ ընդ մերթ ի Փիէմոնթէ յառաջ կուգայ, երբ տեղացիք խանգարեալ եգիպտացորենով կերակրուին։ Նոյնն կը բռնուին այն իտալացի գեղջուկներ միայն որք այս յոռի սնունդը կ'ընդունին։ Pellagre ժամանակաւ երևան ելած է ի հարաւ-արևմտեան Գաղղիա, բայց անհետացած է երկրագործական նոր մեթոտներու կիրառութեան շնորհիւ, Երկրորդ Կայսրութեան օրով։ Գաղղիայի մէջ եգիպտացորենով հաց պատրաստելու սովորութեան վերջ տրուած լինելով, Նաւոյի պատճառն ևս վերցած է մէջ տեղէն։

ԱԶԳԱՅԻ՛Ն ԼՈՒՐԵՐ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ

Խառն Ժողովն ի նիստ գումարեցաւ երէկ ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Ժողովն, յետ խորհրդակցութեան, Զմիւռնիոյ վիճակին համար առաջնորդական ընտրելեաց հետևեալ ցանկը պատրաստեց.

Գեր. Խորէն արքեպիսկ. Նար՛Պէյ
Արժ. Յովսէփ Ծ. վրդ. Այվազեան
» Յակոբ » » Աչոտ

Ժողովը նոյնպէս Մշոյ վիճակին առաջնորդական ընտրութեան համար ընտրելեաց հետևեալ ցանկը պատրաստեց.

Արժ. Ներսէս վրդ. Խարախանեան
» Յովսէփ » Սալախեան
» Թադէոս » Խաչատուրեան

Վանայ Լիմ անապատի վանահայր Գեր. Պօղոս եպիսկոպոս հրաժարական գրկած ըլլալով, Ժողովն որոշեց չընդունիլ այդ հրաժարականը։

Ամասիոյ Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներն ընտրուած ըլլալով, վաւերացուց զայնս։

Մայրաքաղաքիս քահանայից համար հրապարակային դասախօսութեան խնդրոյն առթիւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն առաջարկեց որ, փոխանակ հրապարակային դասախօսութեան, իւրաքանչիւր քարոզիչ սահմանէ իւր եկեղեցւոյն քահանայից կրօնական ուսում աւանդելու պաշտօնը։ Ն. Ամենապատուութիւն յարեց թէ ինքն իսկ պատրաստ էր այդ հոգն սահմանել Մայր եկեղեցւոյ քահանայից համար։ Ժողովն հետ խորհրդակցութեանց որոշեց այդ խնդիրը յանձնել Կրօնական Ժողովոյ նկատառման։

Եւդոկիոյ պատրիարքական փոխանորդ Արժ. Եղիշէ Ծ. Վարդապետ Այվազեան ի Պատրիարքարան ղրկած էր իւր քննամնեայ պաշտօնավարութեան տեղեկագիրն, յորում մանրամասնօրէն նշանակած էր վիճակին վարչական, ուսումնական, տնտեսական և այլ խնդրոց նկատմամբ եղած տնօրինութիւնները։ Ժողովը նկատողութեան առնլով այդ տեղեկագիրը գոհ մնաց և որոշեց իւր այս գոհունակութիւնը գրաւոր կերպիւ յայտնել Արժ. Եղիշէ վարդապետի ինչպէս նաև վիճակին կրօնական ու քաղաքական ժողովոց։

Ժողովը նկատողութեան առաւ Մայր Եկեղեցւոյ և Նէտիկ Փաշայի թաղական խորհրդոց միջեւ կեցած թաղային բաժանմանց սահմանի խնդիրն և որոշեց յանձնել Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր, որպէսզի կոչելով Մայր Եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդը, Նէտիկ Փաշայի քարոզիչ Արժ. Տաճատ Ծ. վարդապետն ու տեղւոյն թաղական խորհուրդը, կարգադրէ այդ խնդիրը։

Գաղատիոյ առաջնորդական տեղապահն՝ Ատալիա գտնուող Արժ. Առաքել վարդապետ Մաղըքեանի ինչ ինչ ընթացից պատճառաւ նորա հեռացումը խնդրած էր. սակայն Ժողովն որոշեց որ Առաքել վարդապետ անդ մնայ և միանգամայն խրատական գիր մը ուղղուի նմա։

Ժողովն ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաև այլ և այլ խնդիրներով։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ ԲԵՐԱՅԻ

Վաղը, կիւրակի, ժամ 7ին (Ը. Թ.) տեղի կ'ունենայ Բերայի Արուեստագիտական ուսումնարանի երրորդաց մրցանակաբաշխութեան հանդէսն, որուն փայլն աւելցնելու համար՝ երաժշտական Քնար ընկերութիւնն իւր մասնակցութիւնը պիտի նուիրէ։ Ուսումնարանի աշակերտուհիք, յաւաալէս կրթուած լինելով նաև երաժշտական ճիւղին մէջ, պիտի ձայնակցին Քնարի երաժշտական կտորներուն։

Հանդիսին կանոնաւորութեան կանխահոգ մտածմամբ, խնամակալութիւնը 300 հրաւիրագիր ղրկած է և հրաւիրագիր ունեցող անձինք միայն պիտի ընդունուին, ըստ որում հանդիսասրահն աւելի թուով բազմութիւն պարունակելու չափ ընդարձակ չէ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Տնտեսական Խորհուրդ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Սբ. Երուսաղէմայ վագըֆէն Գում Գափու Թիւֆէնկճիլար Հիւսամէտտին թաղ Մէքթէպ փողոց թիւ 33 տունը, որ 250 կանգուն գետնի վրայ կառուցեալ է և ունի վեց սենեակ, երկու սրահ, երկու ջրհեղ, մէկ ջրհոր, մէկ մախզէն և 250 կանգուն պարտէզ, Պատրիարքարանի որոշմամբ վաճառելու համար աճուրդի դրուած է։

Գնելու փափաքողք կը հրաւիրուին բաց ի կիւրակէ և տօն օրերէն մինչ Նոր կիւրակէ (ապրիլ 8) ամէն օր ժամ 4 էն 10 ներկայանալ Ազգ. Պատրիարքարանն Անշարժ Կալուածոց Տեսուչ Բլատեան Սեդրակ էֆ.ի։

9 մարտ 1890 (Կնիք)

ԹԱՏՐՈՆ ԽԱՍԳԻՒՂԻ

Խասգիւղի Թատերասիրաց խումբը կիւրակի գիշեր պիտի ներկայացնէ Պ. Գ. Սունդուկեանցի ժողովրդական կեանքէ առնուած ՊԵՊՕ թատերգութիւնն երեք արարուածով, որ այս նպատակաւ պոլսական ժողովրդային բարբառի վերածուած է։ Պիտի ներկայացուի նաև Փրանսերէնէ թարգմանեալ ՀԱՄԲԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ կատակերգութիւնը, մէկ արար։ Ի վերջոյ, նոյն խմբին ճարտարագոյն դերասանը, Պ. Ա. Մ. Վրոյր մենախօսութիւն մը պիտի արտասանէ, ԲԵՄԻ ՎՐԱՑ ՓՈԹՈՐԻԿ։

Պ. Յ. Սինանեանի առաջնորդութեամբ հայ երաժշտաց խումբը պիտի նուագէ ընտիր կտորներ։

Գիները սովորական են։

ՆԵՐՔԻ՛Ն ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ

Սէլամլըքի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Եըլտըզի պալատան շրջակայքը գտնուած Եըլտըզլըու մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը միջօրէին այդ մզկիթը գնաց հանդիսաւոր կերպիւ և կատարեց ուրբաթու աղօթքը։

Ն. Վեհափառութիւն Սէլամլըքի արարողութենէն յետոյ բաց կառքի մը մէջ բազմեցաւ, որուն երիվարներն իւր ձեռօք կը վարէր և Ցոյմս Պաղչէի, Կաղխանէի, Սիրահանէի, Նշան Թաշի և Հաճի Հիւսէյին Պաղի ճամբով Եըլտըզի պալատը վերադարձաւ։

Սէլամլըքը դիտելու եկած էին աւստրիական դեսպանն ու կինը, դեսպանատան զինուորական կցորդն ու կինը, դեսպանատան պահակ չոգենաւին հրամանատարը, իտալական դեսպանին կինը, պելճիքական դեսպանատան գործակատարն ու կինը, Օսմ. Պանքային նախորդ ընդհ. տնօրէն Պ. Ֆոսթէր, գերմանական դեսպանատան կողմէ յանձնարարեալ տասն հինգի չափ զբօսաշրջիկներ, անգլիական դեսպանատան զինուորական կցորդ Չէրմսայտ փաշայն և այլք։

«ՄՈՆԻԹԷՕՐ»Ի ԴԱԴԱՐՈՒՄԸ

Մօնիթէօ- Օրիանթալ ուեթօրեայ դադարման դատապարտուած է Արտաքին գործոց նախարարութեան Տպագրական Տեսչութեան հետևեալ հրամանագրով։

Նկատելով որ Մօնիթէօ- Օրիանթալը բազմիւր իւր մարտ 6/18ի թուոյն մէջ անպատշաճ հատուած մը հրատարակած է Թուրքիոյ բարեկամ մեծ տէրութեան մը արտաքին գործոց նախարարին նկատմամբ։

Նկատելով որ խօսիւ արգիլուած է օսմանեան մամլոյն՝ յարգանաց պակասութեան մէջ գտնուիլ կայս. կառավարութեան բարեկամ եղող տէրութեանց պետական անձերուն նկատմամբ։

Բարձրագոյն հրամանաւ՝ Մօնիթէօ- Օրիանթալ այս օրէ սկսեալ ութօրեայ դադարման դատապարտուած է։

Կ. Պոլիս, 9/21 մարտ 1890

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Անտառական և հանքօգուտ շինութեանց նախարար Զիհնի փաշա երէկ առաւօտ յատուկ կառախումբով Պէօյիւք Հալքալը ուղևորեցաւ անդէն անցունելու համար երկրագործական վարժարանն որ հաստատուած է Ազր. Պոլսոյ գծէն 26 քիլոմեթր հեռաւորութեամբ։ Երկրագործական քննիչ Եր ռանտ էֆէնտի Ազաթոն և ուրիշ մի քանի պաշտօնեայք Ն. Վսեմութեան ընկերացան։

Զիհնի փաշա երէկ գիշեր մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ՏՐՈՑ ԴԱՆՁՈՒՄ

Քաղաքապետութիւնն որոշած է տեղեկագրել Ելմտական նախարարութեան՝ որ կալուածատրոց դանձումէն Քաղաքապետութեան ունեցած տասն հինգ առ հարիւր բաժինը, տրոց դանձման վարչութեան կողմէ ուղղակի յանձնուի քաղաքապետութեանց սնտուկներուն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Մուտուլի կուսակալութիւնը՝ տեղեկանալով որ Զաքա գիւղախմբին մէջ տեսակ մը տարափոխիկ հիւանդութիւն երևան ելած և քոլերա կարծուած է, յատուկ պաշտօնեայներ ղրկած է, որք յետ քննութեան հաստատած են թէ այդ հիւանդութիւն ժանտատենդ է և թէ անհետանալու վրայ է շնորհիւ ձեռք առնուած միջոցներու։

—Սէլանիքի Բէյթրից և Բաղլըք գաւառակաց մէջ երևան եկած ինֆլուէնցան ու փողացաւն ինչպէս նաև Ճումայի Պալա գաւառակին մէջ երևան եկած կոքսատապը բոլորովին ընթեւցած են։ Հարսանիկը բոլորովին անհետացած է։

Վոլոինա գաւառակին մէջ ևս մինչև փետրուար 15 բաւական թեթեւցած են ինֆլուէնցայի, փողացաւի և հարսանիկի հիւանդութիւններն։ Տըրջակայ գաւառակաց մէջ ո և է տարափոխիկ հիւանդութիւն չկայ։

ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ ՆԵՆՄՈՒՏՔԸ

Նախապէս ծանուցինք թէ Բ. Դուռը կայսերական դիւանատան հազորդած էր ներքին պարտուց (Տէթթէ և Սէհմ) միացման ծրագիրը (*)։ Այս ծրագիր վերստին քննուեցաւ նախարարաց խորհրդոյ չորեքշաբթի աւուր նստին մէջ և բարեփոխուեցաւ սա կերպով որ, նախապէս առաջարկեալ և բաշխաւորութեանց տեղ (մաքսային, տասանորդի տրոց եւ թաղապետական հասոյթք) միօրինակ երաշխաւորութիւն մը ցոյց տրուի, այն է ամբողջ տարեվճարի գումարին հաւասար հէմվալէներ տալ տասանորդի տրոց վարձակալներուն (Հ-Րէմ) վրայ, հէմվալէներ որք ելմտական նախարարին ստորագրութիւնը պիտի կրեն։ Երաշխաւորութեան այս միօրինակ ձևը աւելի դիւրըմբռնելի պիտի ըլլայ եւրոպական հրապարակներուն վրայ։

Ելմտացոյցի յանձնաժողովն այս հինգշաբթի օր աւարտեց իր աշխատութիւնները, պատրաստելով ելմտացոյցն որ 600,000 օսմ. ոսկւոյ բաց մը ցոյց կուտայ. այս բացը գոցելու սահմանուած է վերջիշեալ գործողութիւնը։ (Լ. Հէրալտ)

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ թագաւորն հեռագրաւ շնորհակալութիւն յայտնած է առ Վեհ. Սուլթանն, արաբական ձորուն ժողովուրդներուն համար զորս Ն. Վեհափառութիւն Ումպէրթօ թագաւորին ղրկած էր իբր նուէր։

ՍՕՍԻԷԹԷ ԺԷՆԷՐԱԼ

«Սօսիէթէ Ժէնէրալ տը լ'Ամբիր Օթօման» դրամատան բաժնետիրաց արտասովոր գումարում մը ունեցան նախընթաց օր ի Ղալաթիա, ընկերութեան կեդրոնատեղին։ Ներկայ բաժնետիրաց թիւն էր 111 որք կը ներկայացունէին 32,820 բաժին։ Ժողովոյն կը նախագահէր Սըր Էտկար Վինսընթ, ընդհ. տնօրէն Օսմ. կայս. Պանքային։ Այս արտասովոր գումարման նպատակն էր որոշել թէ ինչ միջոց ձեռք առնուլ հարկէ առկախ մնացած հաշուոց կարգադրութենէ մը յառաջ եկած վնասը դարմանելու համար։ Վարչական Ժողովն իւր տեղեկագրոյն մէջ այս մասին մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդելէ յետոյ երկու միջոց կ'առաջարկէր, Ա. այս տարի տոկոս չվճարել ընկերութեան բաժնեթղթոց վրայ. Բ. բաժնեթղթոց անուանական արժէքը 6 անգլ. ոսկիէն 5 ոսկւոյ իջեցունել։

Այսպէս, Ժողովոյ վճռոյն ներկայացեալ խնդիրը սա էր թէ, դրամատան կրած վնասը դրամագլխո՞ն միջոցաւ հատուցանելու էր թէ չհատուցանել միջոցաւ։ Վարչական խորհուրդն առաջին եղանակը կը յանձնարարէր, առաջարկելով բաժնեթղթոց անուանական արժէքը 6էն 5 ոսկիի իջեցունել։ Այս առաջարկութիւն ընդունուեցաւ մէկի դէմ միաձայնութեամբ։

Այս կերպով դրամագլխոյն վրայ 87,600 ոսկւոյ զեղչ մը պիտի ըլլայ, որուն 45,000 ոսկին կանոնական պահեստի գումարին պիտի յատկացուի և 42,600 ոսկին ալ կանխատեսութեամբ՝ մասնաւոր պահեստի մը։

Ետ այս որոշման, փաստաբան Պ. Բէտրէլլիի առաջարկութեամբ ժողովը շնորհակալութեան քուէ տուաւ դրամատան հրաժարեալ տնօրէն Պ. Սալօմոն Ֆէրնանտէզի որ իւր ծերութեան պատճառաւ գործէ քաշուած է։

(*) Այս միացման վերաբերեալ ծանօթութեանց մէջ, զորս Լ. Հէրալտէ առնլով հրատարակած էինք մեր չորեքշաբթի աւուր թուով, սխալմամբ ըսուած էր թէ «հաւանաբար այս գործողութիւն պիտի կատարուի Եէնէ-ՏէՍէն հաշուոյն»։ Այդ պարբերութիւնը պէտք է կարդալ «հաւանաբար այս գործողութիւն պիտի կատարուի Հաւասար հաշուով հաշուոյն» (au pair)։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ներքին գործոց նախարարութիւնն հարկ եղած հրամանները տուած է առ որ անկ է, որպէսզի Պարսկաստանի հետ հեռագրական և թղթատարական պայմանագրոյ մը ծրագիրը պատրաստուի։

—Պուլկարական գործակատար Տր. Վուլքովիչ նախընթաց օր տեսակցութիւն մը ունեցաւ հեռագրական և թղթատարական վարչութեան խորհրդական Քրօլ էֆէնտիի, ինչպէս նաև Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդականաց հետ, Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ կեցած թղթատարական խնդրոյն վրայ։

ՌՈՍԻԿԱՆԱՑ ԱՄՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԸ

Ըստ տեղեկութեանց Զամանի, Ելմտական նախարարութեան և Օսմ. կայս. Պանքային միջեւ բանակցութիւնք կը կատարուին ոստիկանաց ամսաթոշակներու կանոնաւոր վճարման նկատմամբ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնլու համար։

ՆԵՎՐՈՒԶԸ ՍՈՒԼԹԱՆԻ

Պարսկաց Նէվրուզի տօնին առթիւ պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին խան երէկ ընդունեց մայրաքաղաքիս պարսկական գաղթականութեան շնորհաւորութիւնները։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Գերմանական դեսպան Պարոն տը Րատովից, որ այժմ Պերլին կը գտնուի, մէկ քանի օրէն մայրաքաղաքս պիտի վերադառնայ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆ

Պուլանժէական հանրածանօթ երեսփոխանք Պ. Պ. Լաքէռ և Լը Հէրիսէ ու հրապարակագիր Պ. Թէօտոր Քանիւ նախընթաց իրիկուն մայրաքաղաքս հասան ճեպընթացի կառախումբով և Բերա, Լիւքսէմպուրկի Օթէլն իջեւանեցան։

ԱՌԵՒԱՆԳՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Վերջերս Իզմիրի մէջ պարսիկ պատանի մը առեւանգուեր է հետևեալ պարագայից մէջ։ Նաւահանգստին մէջ խարսխեալ փոքր առագաստանաւու մը նաւապետը ցամաք ելլելով թէմաչքի գնած էր պարսիկէ մը, պայմանաւ որ դրամն յաջորդ օրը վճարէ։ Որոշեալ ժամուն վճարումը չընդունելով, պարսիկն իւր քսանամեայ միակ որդին նաւ կը ղրկէ դրամը պահանջելու համար։ Տղան նաւը մտնելուն պէս, նաւապետն առագաստները պարզել կուտայ ու նաւը ճամբայ կը հանէ, պարսիկ տղան միասին տանելով։ Այդ օրէն ի վեր լուր առնուած չէ առագաստանաւուն վրայ։ Առեւանգեալ պատանւոյն հայրը յուսահատութեան մէջ է։ Հեռագրաւ հրաման ղրկուած է Այվալըի, Շիրոյի ու Պիրէօսի իշխանութեանց, որպէս զի առագաստանաւը կեցունելով, տղան ազատեն։

ԵԱՆԵԱՅԻ ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՎԱՆՔԵՐԸ

Յունաց Պատրիարքարանի խնդրանօք՝ կայս. կառավարութիւնն հրամայած է Պաղտատի տէֆթէրտար Նաջիֆ էֆէնտիի, որպէս զի Եանեա երթալով տեղւոյն մետրապոլտին հետ քննէ գաւառին մէջ գտնուող յունական վանուց պատկանող հողերու կալուածագրերը որոց դէմ առարկութիւնք յարուցուած են։

ՔԱՄՕՆՏՕ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Քամօնտօ դրամատան տնօրէն Վիքթոր Միսրաչի էֆէնտի Քամօնտօ տեարց դէմ կարծեաց անհամաձայնութիւն ունենալով, հրաժարական տուած է և կ'ըսուի թէ Բոլիֆըի դրամատեարց օգնութեամբ սեփականաւորական տուն մը պիտի հաստատէ ի Կ. Պոլիս, իւր իսկ հաշւոյն։

Կայս. հրամանաւ՝ մաքսատուրքէ ազատ պիտի մնան երկրագործական վարժարանաց համար օտար երկիրներէ բերուելիք երկրագործական ու քիմիական գործիներն։

—Ոստիկանութիւնն երէկ հեռաւոր վայրեր աքսորեց տասն եօթն վաղեմի չարագործներ և դատարկապորտ մարդեր։

—Վճռաբեկ ատենի Հուգուգի ճիւղին անդամներէն Հիլմի էֆէնտի երէկ Կիւմիւլճինէ ուղեւորեցաւ դատական գործոց նկատմամբ ինչ ինչ քննութիւններ կատարելու համար։

—Արև. երկաթուղեաց ընկերութեան առեւտրական ճիւղին պետ Պ. Հիւկէնէն Վիէննա ուղեւորեցաւ, ներկայ գտնուելու համար չորից պատուիրակաց ժողովոյն՝ իբր ներկայացուցիչ Արև. երկաթուղեաց ընկերութեան։ Պ. Հիւկէնէն որ Անատօլուի երկաթուղեաց շահագործման ճիւղին տնօրէն կարգուած է, հաւանաբար վերադարձին իւր այս նոր պաշտօնի գլուխն անցնի։

—Սուրբէի Հիւմայունը ճամբայ պիտի ելնէ Շապան ամսոյ 15ին շաբաթ օրը (մարտ 24)։ Էվգաֆի նախարարութիւնն այս առթիւ պատրաստութիւններ կը տեսնէ։

—Սերաստիոյ և Էնկիւրիի նահանգաց մէջ տիպար-ագարակներ հաստատուած և հարկ եղած գործիները բերուած են Եւրոպայէ։ Զաղրոֆօս էֆէնտի անուն պաշտօնեայ մը՝ Էնկիւրի և Բաբի էֆէնտի ալ Սերաստիա պիտի ղրկուին երկրագործական նոր դրութիւնն ուսուցանելու համար ժողովրդեան։

—Հաճիէ խօսելով ոչխարի մսի գընոյն վրայ, որ այս օրերս մինչև 40 ղրշ բարձրացած է, յոյս կը յայտնէ թէ Քաղաքապետութիւնն հարկ եղածն ի գործ պիտի դնէ այդ առթիւ։ Թուրք թերթը կ'ըսէ թէ բնաւ ո և է պատճառ չկայ, որ արդարացնէ մսավաճառներու այս անիրաւ շահադիտութիւնը։

—Երէկ Շիրքէթի Խայրիէի 33 թիւ շոգենաւն, որ Պէօյիւքտէրէէ կուգար, երբ Պէզզուլէի առջեւ ժամանեց, խալամ երիտասարդ մը, լուսնոտութեան տագնապներու մէջ, ինքզինքը ծովը նետեց. սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ողջ առողջ ազատեցաւ։

—Հիճազի նահանգին սովելոց համար կազմեալ յանձնաժողովն որոշած է չորս աստիճանի բաժնել նուիրատուութեան տոմսերը, մէկ ոսկինոց, կէս ոսկինոց, մէկ մէճիտիյէնոց և 5 ղրուշնոց։ Այս տոմսեր գաւառներն ևս պիտի ղրկուին և հոն դրամի տեղ ցորեն, գարի և այլն ևս պիտի ընդունուին։

—Շիրքէթի 11 թիւ շոգենաւն երէկ մաքսատան առջեւ նաւակ մը ընկղմեց։

—Նախընթաց օր յուլիսի ամսաթոշակը վճարուեցաւ զինուորական ապայից եւ պաշտօնէից ոմանց։

—Քաղաքապետութիւնն աճուրդի դնելով կենդիներու, ոչխարի և ջուրերու տուրքն, ըստ սովորութեան, վարձակալութեան տուած և այս տարի չորս հազար ոսկւոյ չափ յաւելուած մը եղած է բաղդատմամբ նախորդ տարիներու։

—Նախընթաց գիշեր կեդրոնական բանտին մէջ կռիւ մը տեղի ունեցաւ երեք բանտարկելոց միջեւ։ Բանտարկեալներէն մին գամով մը վիրաւորեց իւր ընկերը։

—1889 տարւոյն մէջ, Օսմ. Հանրային պարտուց վարչութեան հասոյթք 75,000 ոսկւոյ աւաւելութիւն մը ցոյց տուած են, բաղդատմամբ 1888 տարւոյ։

—Ղալաթիոյ Մեծ-Ալնալըի ճաշարանին տէրը ժամանակէ մը հետէ կը նշմարէր որ պատառաքաղներու, գդալներու և դանակներու թիւն զգալապէս կը նուազէր։ Սպասաւորք, հակառակ աչալուրջ հսկողութեան մը, չէին յաջողեր գտնել այն գաղտնի ձեռքը որ կ'անհետացունէր այդ սպասները։ Վերջապէս հինգշաբթի օրը, սպասաւորաց մին դիտեց որ չիք պարոն մը, միջօրէի ճաշն ընելէ յետոյ, մեծ զգուշութեամբ վերարկուին գրպանը սահեցուց պատառաքաղն ու գդալը։ Իրողութիւնն անմիջապէս իմաց տրուեցաւ ճաշարանապետին որ քաղաքավարութեամբ իւր քով հրաւիրելով վայելչազգեստ գողը, հրաւիրեց զնա գրպանէն հանել սեղանի սպասները «վասն զի, ըսաւ, մենք ալ շատ քիչ ունինք»։ Երկար բարակ բացատրութիւններէ յետոյ, երիտասարդը խոստովանեցաւ թէ արդէն ինքն էր պատառաքաղներն անհետացնողը և ժամացոյցը գրաւ ձգեց գողցածներն ալ բերելու համար։ Ցիշատակելի պարագայ մըն է որ այդ երիտասարդ նոր ամուսնացած ըլլալով, և շատ ալ կծծի բնաւորութեան տէր, այս միջոցը գտած էր իւր նորահաստատ տան սպասքը հոգալու համար։ Այս բացատրութեան վրայ Ալնալըի ճաշարանապետը ներած է նմա, առանց ոստիկանութեան յանձնելու։

Տես չորրորդ երես PRINTEMPSի ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ծանուցումը։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆ Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին, 21 մարտ

Կառավարական Նորտ Տէյչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ կը հերքէ այն կարծիք թէ Պիզմարք իշխանի հրաժարականը գործաւորական խնդրէն ծագում առած էր։ Կայսեր և Նախարարապետին միջեւ անհամաձայնութեան առարկայն էր սահմանադրական իրաւաբանութեան խնդիր մը՝ նախարարական պատասխանատուութեան վրայ և Նախարարապետին և իւր պաշտօնակցաց յարաբերութեանց վրայ։ Պիզմարք իշխան հակառակ չէր գործաւորները պաշտպանելու միօք նոր օրէնսդրութեան մը. վաճառականութեան և արհեստագործութեան նախարարի պաշտօնէն բնաւ չհրաժարեցաւ, և Պետական խորհրդոյն հակառակորդ չէր։ Ընդհակառակն, իշխանն ինք առաջարկեց գործաւորական Եւրոպական խորհրդոյ գումարում։ Գործաւորական խնդրոյն Պետական Խորհրդոյ ներկայացումն ևս իւր խորհրդով եղաւ։ (Դէթ ա՛յսպէս կ'ըսէ Պիզմարք իշխանին թերթը Նորտ Տէյչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ։)

Վիեննա, 21 մարտ

Նոյէ Ֆրայէ Փրէսէ կ'իմանայ թէ Վիլհէլմ կայսր նախընթաց օրն հեռագրաւ ծանուցած է Ֆրանճ Եոզէֆ կայսեր թէ որոշած է ընդունիլ Պիզմարք իշխանի հրաժարականն և զՔափրիվի զօրավար կարգել Նախարարապետ Կայսրութեան։

Սոֆիա, 21

Պուլկարական Գործակալութենէն. —Պուլկարիոյ Ազգային Դրամատունն երէկ սկըսաւ վճարումներն ի հաշիւ ռուս բանակի ծախուց։ Մէկ միլիոնի չափ գումար մը երէկ ղրկուեցաւ։ Ռուսիոյ պահանջման մէջ կայ 14,000 րուպլի գումար մը ի հաշիւ Արեւելեան Ռումէլիի տրուած զինուց և մթերաց։ Ռուսիոյ այս պահանջում իւր քաղաքական յայտարարութեանց հակասական կը համարուի։

Նորէն երկու սպայք ևս ձերբակալուեր են իբրև մեղսակից Փանիցայի։

Պէ-ւքէ- կ'ըսէ թէ մակեդոնացի ուսանողաց խնդրոյն վրայ, որ փակեալ կը կարծուէր ի Սոֆիա, սերպ կառավարութիւնը Պելկրատի պուլկար գործակալին պաշտօնանկութիւնը պահանջած է։

(Ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ այս մասին պուլկար կառավարութիւնն որոշում չէ տուած դեռ։)

Պ. Սթամպուլով Փիլիպէ գնաց, շարաթական համարն տալու Ֆերտինանտ իշխանին։

Աղեքսանդրիա, 21 մարտ

Պ. Ստանլի ապրիլ 7ին պիտի մեկնի ի Պրինտիզի։

Պելկրատ, 21 մարտ

Երեսփոխանաց ժողովն այսօր քուէարկեց ծխախոտի մենավաճառին ծ. օրէնքը, և երկրագործական արտադրութեանց ու Սէլանիկ ղրկուած արջառոց արտածման մաքսերը ջնջող օրէնքը։

Պետրսպուրկ, 21 մարտ

Գերմանիոյ դեսպան զօրավար Շվայնից, Պերլին երթալէ առաջ, Զարին ներկայացաւ։

—Լրագիրք կը յայտարարեն թէ մեծապէս գոհ են Պիզմարք իշխանի հրաժարումէն։ Նովոյէ Վրեմյա կը կարծէ որ կայսեր պատերազմասէր հակամիտութիւնք քիչ ատենէն բարձի թողի ընել պիտի տան ընկերային բարենորոգումները։

—Ժուռնալ տը Ս. Պետերսպուրկ կը յայտարարէ թէ խաղաղութիւնը կը տիրէ աֆղանեան սահմանագլխին վրայ և ո և է պատճառ չկայ խռովութիւններէ վախնալու։

Հռոմ, 21 մարտ

Իտալիոյ Գահաժառանգ իշխանը, Կ. Պոլիս և Կովկաս այցելելէ յետոյ, մտադիր է Օտեսա երթալ, յետոյ Պերլին, ուր քանի մը օր մնալէ վերջ, ուղղակի Հռոմ պիտի վերադառնայ։

Պերլին, 21 մարտ

Նաւիոնալ Զայթունկ, զօրավար Քափրիվիի անուանման վրայ խօսելով, կը կարծէ թէ կայսեր առաջադրած բարենորոգմունք՝ բանակին ևս կը վերաբերին։

Լոնտոն, 21 մարտ

Թայմզի խօսքին նայելով, Պիզմարք իշխանին հրաժարման համար ընտրըւած վայրկեանը ոչ մէկ արտասովոր գժուարութիւն կը ներկայացնէ, որովհետև, կ'ըսէ, երբեք Գերմանիա այնչափ զօրաւոր եղած չէ և խաղաղասիրաց նիզակակցութիւնն աւելի ամրապինդ որչափ այժմ։ Պիզմարք իշխանին խաղաղասէր աշխարհավարութեան յաղթանակն ապահովեալ է։

—Երէկ, պահպանողական կառավարութեան մէկ գումարման մէջ, նախարարապետ Լորտ Սալզպըրի հերքեց խորհրդարանին լուծման վերաբերեալ զրոյցները։

Վիեննա, 21 մարտ

Նոյէ Ֆրայէ Փրէսէ կը ծանուցանէ թէ 4 % տոկոսով 375 միլիոնի ռուսական նոր փոխառութիւն մը կնքուած է Ռոշիլտեան տան հետ. 300 միլիոնը սահմանուած է 1862 ի փոխառութեան տոկոսները զեղչելու։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 10 մարտ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ դոց. (Միաց. Ս. Եէրի		19 38
Զօրօայէն դոցուելէն վերջը	»	19 39
Բերայի մէջ	»	19 37½
Առաւօտուն բացուելու	»	19 37½
Կէս օրին	»	19 36½

ԽԱՌՆԱԳՐԱՒԱԾ ՏԱՒԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	51 35
Այս առաւօտ	51 25
Կէս օր	51 25

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐՏՕՆԵԱԼ ՊԱՐՏՔ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	40 10
»	B. »	24 30
»	C. »	20 8

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ............	Անգլ.	Լր.	4 28
Քրէտի Ժէնէրալ............	Օսմ.	»	8 29
Թումպաքի Գ. Ծօ............	»	»	7 15
Բօս. Շամմի Է վալէօր............	»	»	4 35
Թրամվէյ............	»	»	480
Ծխախոտի երկաթուղի............		Ֆր.	71 50
Օթլըքչէօի՛ տը Քրիքիթէ			— —
Բաժնեթուղթ Լավրիում....		Գ. Կ.	118

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Այս գիշեր տեղի կ'ունենայ Շահզատէ Պաշիի Թատրոնին մէջ, օսմանեան խմբին կողմէ, ի նպաստ տիկին Պայծառ Ֆասուլճեան՝ անոր կազմակերպեալ թատերական ներկայացումը, զոր ծանուցինք արդէն։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԵՐԱՅԻ

Մանուկ արուեստագիտաց խումբն առաջնորդութեամբ Պ. Րիչիի, այս գիշեր պիտի ներկայացունէ ՔՐԻՍՊԻՆՕ Է ԼԱ ՔՕՄԱՐԷ (CRISPINO ET LA COMARE) խաղն ի Նոր Թատրոն։

ԶՈՒԻՑԵՐԱԿԱՆ ԼՃԵՐ

Լճաց ինչպէս լերանց երկիրն է անզուգական Զուիցեր. լճեր առատ անդ ցիրուցան, ամէն ձեւով, ամէն մեծութեամբ, ամէն հրապոյրներով. Մերթ բարձրաբերձ լերան մը վրայ կը գըտնես զանոնք սառնահար, մռայլ, անհամբոյր, որք ամսուց մէջ երբեմն կը հանդչին խաղաղ, անվրդով՝ ապառաժուտ, լերկ գագաթի մը կամ լայնածաւալ սառնարանի մը պատկերն իրենց ցրտին կրծոց վրայ. երբեմն կը յուզուին, կը կոծեն ...

... զանքն. Դալարագեղ ուղղաձիգ լերինք չնորհալի դասակարգութեամբ մը կը պատեն զինքն չուրջանակի, և մէկ կողմն կը բացուի պաճուճազարդ հովիտ մը որ կը տարածուի այնքան հեռի որքան անյագ աչքերդ կրնան թափանցել. Դարաւանդք իւրեանց մարգագետնէ որթերով կը կախուին ի վերայ, ձիթենիք, թզենիք, ընկուզենիք պտուկներ կը հիւսեն իւրեանց չաղապատեալ ոստերով պճնելու համար բազմաթիւ վիլաներն ու մատուռներն, ու հոս հոն մեծ ու փոքր աւաններ կը ծիծաղին հանդարտ ու զուարթ։

Միլանէն էր որ իջայ ի Լուկանո, ...

... Նաեւ ուրիշ մասեր մինչեւ որ յանկարծ գան ի տես. Իւր ափունքէն վեր կ'ամբառնան բարձրագագաթ լերինք իւր ամրակուռ պարիսպներ, որոց գըրեթէ քսուելով կ'անցնի մերթ շոգենաւն. զանազան գեղեցկութիւնք, սիրուն բլուրներ, պարտէզներ, գիւղակներ ի մօտոյ և ապխտակ Օլպեանք ի հեռուստ կը դրուեն հայեացքդ, և չես գիտեր ո՛ր կողմ յառել։

Իւր ափանց վրայ ամենէն կարեւոր ու գեղատեսիլ քաղաքն է Լիւձեռն հնօրեայ պարիսպներով ու աշտարակներով շրջապատեալ. Սոյն քաղաքին երկայն ու լայն Շուայձերհօֆ քարափն կ'ընծայէ հայուածքն ...

...

Նորա անձ կոծմանց, տատապանաց։

Լէմանի գլխաւոր հրապոյրն է իւր զուարթ տեսարանաց այնչափ զանազանութիւնն. — մին այս մէկ կողմն, Մօն Պլան միւս կողմն, Տան տը Միտի իւր ցցուած ատամնաձեւ այլանդակ արեւելեան ծայրին. անեղ ծագկուծոյ պարտէզ մ'է կարծես որ կը շրջապատէ իւր արեւմտեան ծայրն, մինչ իւր ափանց վրայ խիտ առ խիտ շարուած բլուրներն ...

...

Լէմանի ափանց վրայ են նաեւ Զուիցերի կարեւորագոյն քաղաքներէ ոմանք, որք արժանի են մասնաւոր ուշադրութեան։

ԱՐԹ. Տ. ՑԱԿՈԲԵԱՆ

ՍԻՐՈՅ ՄՕՐՈՒՒ ՋԿԱՆ ՕՇԱՐԱՆ

Խասգիւղ, Կ. Պոլիս, 13 Փետր. 1888

Պարոնայք Սէրոյ և Փուան,

...

ՏՐ. Ս. Ս. ԽԱՎԼՈՑԵԱՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վ. Եհ. Սուլթանին

ՇՈՅՆԵՐԱԿԱՆ

Յովհաննէս Գ. Փաստատեան

...

Դ. Փաստատեան

Կ. Պոլիս

Սուլթան-Համամ փողոց

Թիւ 14

ԱԶԴ

ՔՈՒՆԱՐՏ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

CUNARD

Թէրինիլու շոգենաւը, նաւապետ Ճ. Ֆինկ ասա հաստ.

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷՄԼԱՏԻՆ ԻՏԱՐԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻԷՍԻ

...

Ֆիլոստ 100ոէ 3 զամմը իլէ մուամէլաթը ...

8 մարտ 306   232

ՄԱՐՏ 19|31 ԻՆ

250,000 Ֆրանք.

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՐԳԵՒ — ԵՒ 3,532 ՈՒՐԻՇ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐ

ԿԸ ՇԱՀՈՒԻՆ ԳՆԵԼՈՎ

ՊԷՎԻԼԱՔՈՒԱ ԼԱ ՄԱՋԱՅԻ

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԸ

Վիճակահանութիւնք տեղի կ'ունենան ի Հռոմ, Ելեւմտից Նախարարութեան մէջ, Զեռամբ Իտալիոյ Թագաւորութեան Ազգային Պանքային, ի ներկայութեան արքունական պատուիրակին և կառավարութեան կողմէ նշանակեալ պաշտօնատարաց։

Շահուած Պարգեւները Իտալիոյ Թագաւորութեան Ազգային Պանքայէն կը վճարուին՝ վիճակահանութենէն մէկ ամիս յետոյ։

Մէկ պարտատոմսը կը մասնակցի 110 վիճակահանութեանց, 7,226,000 ֆրանքի ամբողջական արժողութեամբ։

1	պարտատոմսին գինն է	15	Ֆրանք
10	» »	145	»
100	» »	1400	

Պարտատոմսերը կանխիկ կը վճարուին ԻՍԻԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ Գարաքէօյ, Տէյիրմէն խան, 14, Կ. Պոլիս։

Ցանձնարարեալ նամակով կը ղրկուին՝ երբ թղթատարի ծախքն տրուի։

Գնողներուն ծախքով՝ կարելի է հեռագրել պարտատոմսերուն թիւերը, վիճակահանութենէն առաջ վերջին վայրկեանին տուած հրամանոց համար։

Իւրաքանչիւր վիճակահանութենէ յետոյ ցանկը կը ղրկուի փափաքողին, եթէ մէկ ղրուշնոց դրոշմաթուղթ ղրկէ։   36   5—8

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ — ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542 ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՒՈՅ 2,085,347

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ — ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000 ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՒՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դիւրութեանց երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել, նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած փոխանն 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոյ և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմրուկի խանի անկի ՆՆ երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նէֆսը Սէլանիկտէ վէ միւլհէգաթըն[illegible] ...

8 Մարտ 1890 — 371
Նօ. 10 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

[illegible] ...

8 Մարտ 1890 — 372
Նօ. 11 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

[illegible] ...

Տէօրտիւնճի օրտուի հիւմայունի [illegible] ... Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինտէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

8 Մարտ 1890 — 373
Նօ. 12 — 2—3

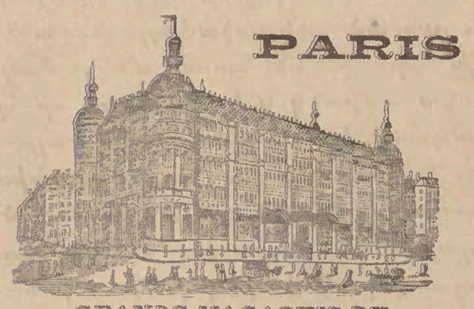

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré renfermant toutes les modes nouvelles pour la SAISON d'Été, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco. les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Expéditions dans tous les Pays du Monde.

Le catalogue indique les conditions pour l'envoi *franco de port*.

Correspondance en toutes Langues

ՄԱԴԻՈՆ

ԿԻՍՀԻՒՊԼԸՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային Թթուտ ազնիւր ամենամաքուր

ՍՆՂԱՆԻ ԼՄԻԱԳՈՅՆ ԵՒ ՋՂԱՅԻՆ ԸՄՊԵԼԻ

Հայերու, խաչափողի բորբոքման, ստամոքսի և աղեաց համար յանձնարարելի:

Հայերէն Մադրիտ, Փարիզ և Վիեննա — 47

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ
LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4,000,000, Վճարեալ փոխանքն իբր 30,000,000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ճէրէմեան խան, Գամմոտի Պանգային դիմաց:

Ընդհանուր գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ և Յունաստանի ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

166

PAPIER WLINSI

ՎԼԼԷՆՍԻ Թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյ բորբոքումները դարմանելու յատկութիւնն ունի: Առաջնակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն զայն ընդդէմ հարբուխի, Կոկորդի ցաւ, Թոքացաւ: Իւր գործածութիւն շատ պարզ և դիւրին է: Կը բաւէ միայն անգամ մը մարմնոյ վրայ դնել:

J. Wislin & Cie. 31, Rue de Seine Paris

Կը գտնուի ամեն դեղատանց մէջ: Պահանջել ՎԼԼԷՆՍԻ անունը:

Արտօնատէր — Ս. ՅԱՄԱՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

"ՖՕՐԹՈՒՆԱ„

Ընդհանուր ապահովագրական Անանուն Ընկերութիւն

Հիմնեալ ի Պէրլին յԱմին 1868
Դրմգլխ. 1,875,000 Ֆր.
Պհեստ. դրամ 1,337,000 »

"ՏԻՒՍԷԼՏՕՐՖԷՐ„

Ծովային, Գետային և Ցամաքային ընդհանուր ապահովագրական Ընկերութիւն

Հիմնեալ ի Տիւսէլտորֆ, 1845
Դրմգլխ. 3,750,000 Ֆր.
Պհեստ. դրամ 3,099,367.15

Ընկերութիւնքս որք միացեալ են կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ, փոխադարձ երաշխաւորութեամբ կ'ապահովագրեն ամէն տեսակ վաճառք և դրամածրարներ, ընդդէմ ծովային, գետային և ցամաքային փոխադրութեան վտանգաց, խիստ չափաւոր պայմաններով:

ՀԱՆՍԷԱԹԻՇԷ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Հիմնեալ ի Համպուրկ յԱմին 1874
Դրամագլուխ 3,750,000 Ֆր.
Պահեստի դրամ 600,000 »

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի ամէն տեսակ կալուածներ, կարասիք, մթերանոցներու և վաճառատանց մէջ ապրանքներ, ամենաչափաւոր պայմաններով: 191

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ ուզողներ կը հրաւիրուին դիմել առ ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, ընդհանուր գործակալ վերոյիշեալ երեք ընկերութեանց. ի Պոլիս, Պաղչէ-Գափու Րաահմ Փաշա Խան, Թիւ 13 և 14:

Լ'ԷՍՓԷՐԱՆՍ
L'ESPERANCE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Արտօնեալ Դրամագլուխ	Ֆր. 10,000,000
Ստորագրեալ »	1,000,000
Վճարեալ »	864,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի ամէն տեսակ կալուածներ, կարասիք, մթերանոցներու և վաճառատանց մէջ գտնուած ապրանքներ՝ խիստ դիւրամատչելի գներով և ամենաշահաւոր պայմաններով:

Ընկերութիւնս մեծագումար գործեր կարենալ ապահովագրելու համար միացած է Եւրոպական չորս կարեւոր ընկերութեանց հետ՝ որոց Դրամագլուխը կը հասնի աւելի քան 16,000,000 Ֆրանքի:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս Ընդհանուր Գործակալութեան, ի Պոլիս, Պահչէ Գափու, Ճէլալ պէյ խանի ճիշդ դէմ Թիւ 21-22: Ընդհանուր Գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ ՍԱՀԱԿ ԳՈՑԻՖ և ԸՆԿ.

320

ԵԹԷ ԿԸ ՀԱԶԱՔ

ԱՌԷՔ ՄԻԱՅՆ
ԺԷՐՕՏԷԼԻ ՊԱՍՏԻՅԼՆԵՐՆ
ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ ՄԱՔՈՒՐ ԽԷԺԱՂԻՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Որք ծծելով եւ ուտելով կը ներգործեն ընդդէմ Հարբուխի, Պրոնշիթի, Հազի, Շնչարգելութեան, Ձայնի կորուստի, Թոքախտի եւլն. Ամէն բժիշկք կը յանձնարարեն ԺԷՐՕՏԷԼԻ ՊԱՍՏԻՅԼՆԵՐՆ գործածութիւնն եւ կ'արգելուն գործածել խայծղանի այլ եւ այլ շաքարահատերէն

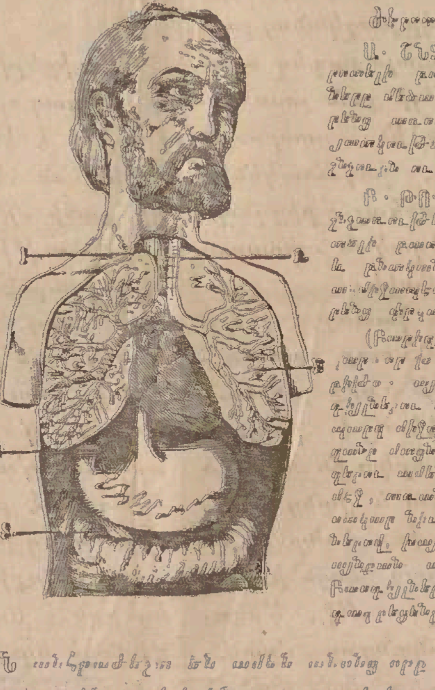

ԱՆՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆՔ խայծղանի զանազանեցուն

1. ՄԱՔՈՂԱԿԱՆ ԽՈՂՈՎԱՆ, [illegible] ...

2. ԽՈՂՈՎԱԿԻՆ ՇԱՌԵՆ [illegible] ...

3. ԱՂԻՔՆԵՐՈՒՆ մէջ [illegible] ...

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՔ Ժէրօտէլի Պաստիյլներու

Ա. ՇՆՉԱՓՈՂԵրուն մէջ [illegible] ...

Բ. ԹՈՔԵՐՈՒՆ մէջ [illegible] ...

ԺԷՐՕՏԷԼԻ ՊԱՍՏԻՅԼՆԵՐՆ անհրաժեշտ են ամէն անոնց որք [illegible] ...

Տարին 100,000է աւելի մարդիկ կը բժշկուին այս Պաստիյլներով եւ Պ. Ժէրօտէլ 40,000է աւելի շնորհակալեաց նամակ ունի:

Ժէրօտէլի Պաստիյլներն են [illegible] ... 1878ի [illegible] ...

[illegible] 72 [illegible] ...

Ա. ԺԷՐՕՏԷԼ, դեղագործ ի [illegible] (Գրասեան)

[illegible] ... 86

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ
ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ
ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒՔԻՆ ԵՒ ՊԵԽԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. Կ'արգիլէ մազերու թափիլը: Չեզոքացնէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ: Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն: Գործածութիւնը բացմանչելի չէ:

ՆԵՐԿ ՉԷ ՉԷ ԱՅՍ

փափաքելով արդիւնք ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կամայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ ժամանակ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՎԻԳՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է,

ՄԵԾ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԼԷՏՈՒԱՆՏ ԴԷՂԱՏՈՒՆ. Միթերանց անգլիական, Վլզլանա. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա: 68

Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Բերա, Թիւնելի հրապարակ և Պոլիս, Կամուրջին գլուխը

Ձմրան համար մեծ քանակութեամբ նոր հանդերձներ եկած են

ՉԱՓԱԶԱՆՑ ԱԺԱՆ ԳՆԵՐՈՎ

ՎԼԱԶԱՈՒԱՃԱՌՆԵՐԷ

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐ ԱՊՐԱՆՔ

ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ — 287

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՏՈՒՐԸՍ)

ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ԻՒՂ,

Իփօփոսֆիթ որ չափ և սոտայի

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք:

Ալսմէն լաւ անուշահամ է

Մարդս ձկան իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իփոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտ
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղաձուութիւնը

[illegible] ... կ'ունենալ քուղ:

Կը վաճառուի զինուոր եղանակաց և դեղագործաց քով:

Գործակալութիւնք ի կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐՇԷԼ — 84

ՇԻՐՔԷԹԻ 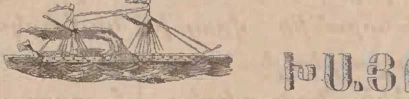 ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ — 1686

1890 ՄԱՐՏ 1 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՑՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վաքարին իջնող շոգենաւեր

1 — Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիկ.
1 — Արնաւ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիք.
1 — Եէնիմ. Մէզ. Պէօյիւք. Թար. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
1 — Պէյգօզ Իւզշուկ. Զուպզ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտս. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
2 — Ռ. Ա. Գավագ Մէզարպ. Պէօյիւքտ. Թարպ. Պէյգօզ Բաշչալ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտս. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ
2 30 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւքտէրէ Թարապ. Եէնիք. Ստէնիա Միրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
3 50 Մէզպ. Պէօյիւքտ. Թարպ. Պէյգօզ Բաշչալ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտս. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյ. Գուզ. Խասկ.
5 — Պէյգօզ Բաշչ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտս. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.
4 30 Եէնիմ. Մէզպ. Պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պոյաճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
5 45 Եէնիմ. Մէզպ. Պէօյիւքտ. Թարպ. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պոյճ. Ռ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
7 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշչալ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտսլ. Արնաւ. Չէնկէլ. Պէյլ. Օրթագ. Գուզկ. Պէշիք. Խասկ.
8 15 Ա. Ռ. Գավ. Մէզպ. Պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք. Ստէն. Միրկէօն Ռ. Հիսար Պէպէք. Արնվ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ.
9 — Մէզպ. Պէօյիւք. Թարպ. Պէյգօզ. Բաշչ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտս. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խասկ.
10 — Մէզպ. Պէօյ. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնվ. Օրթ. Պէշիք

Կամուրջէն ելնող շոգենաւեր

2 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյք. Մէզպ. Եէնիմ.
3 — Խասկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկէլք. Արնաւ. Գանտս. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշչալ. Պէյգ. Թարպ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
3 15 Խասկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտս. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշչ. Պէյգօզ
4 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Պոյճ. Ստէն. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մէզպ. Եէնիմ.
5 15 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւք. Մէզպ. Եէնիմ. Ռ. Ա. Գավագ
6 15 Գասըմփ. Խասկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթագ. Արնաւ Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարպ. Պէօյ. Մէզարպ. Եէնիմ.
[illegible] Պէշիք. Խասկ. Գուզկեանճ. Օրթագ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնաւ. Գանտսլ. Ա. և Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէօյիւքտ. Մէզպ. Եէնիմ.
8 30 Պէշիքթաշ Օրթ. Արնաւուտ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Մէզպ. Պէօյք.
10 5 Խասկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտս. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպուգլը Բաշչալ. Պէյգ. Թար. Մէզ. Ռ. և Ա. Գավագ.
10 15 Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկ Ստէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյ. Մէզարպ. Եէնիմ.
11 — Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Եէնիք. Թարպ. Պէօյք. Մէզարպ. Եէնիմ.
11 10 Խասկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտս. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշչալ. Պէյգ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք.
12 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք